

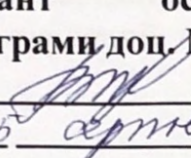
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-
ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

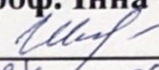
ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньо-професійної
програми доц. Марина ЗАЙЦЕВА

25 серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної роботи
проф. Інна СТАШЕВСЬКА

27.08 2020 р.

Силабус
навчальної дисципліни
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

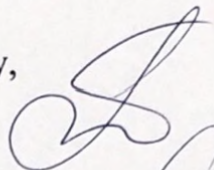
Освітньо-професійна програма – Туризмознавство
Спеціальність – 242 Туризм
Галузь знань – 24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти – бакалавр

Харків – 2020

Силабус склав:
професор кафедри туристичного бізнесу,
доктор наук з державного управління,
професор Степанов Віктор Юрійович

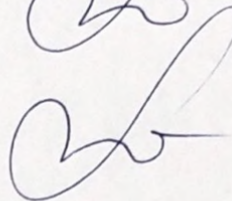
Силабус затверджено на засіданні
кафедри туристичного бізнесу,
протокол №2 від «25» серпня 2020 р

Завідувач кафедри туристичного бізнесу,
доктор культурології, доцент

Любов БОЖКО

Голова групи забезпечення:
доктор культурології, доцент

Любов БОЖКО

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Правове регулювання в туристичній діяльності
2	Викладач	Степанов Віктор Юрійович
3	Контактні дані викладача	+38(066)299-40-18
4	Статус дисципліни	основна
5	Рік підготовки	2
6	Семестр	4
7	Лекції (год)	30
8	Семінарські заняття (год)	40
9	Самостійна робота (год)	100
10	Кількість кредитів	5
11	Загальна кількість годин	150
12	Мова викладання	українська
13	Дні занять	вівторок (10.10-11.40)
14	Види поточного контролю	поточне опитування, доповіді
15	Вид підсумкового контролю	залік, усно

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Дисципліна «Правове регулювання в туристичній діяльності» є основною навчальною дисципліною яка ознайомлює студентів із правовими засадами державного регулювання туристичної діяльності, передбачає опанування знань правових основ створення і функціонування туристичних підприємств, договірних відносин у туристичній сфері. Тобто узгодженість інтересів суб'єктів відносин, що виникають у сфері туризму, їх відповідне соціальне спрямування та приведення у належну системність є можливим лише за наявності якісного правового регулювання туристичної діяльності.

2.2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Дисципліні «Правове регулювання в туристичній діяльності» передують дисципліни: «Управління туризмом», «Управління міжнародними проектами в туризмі», «Міжнародний туризм», «Основи проектної діяльності в туризмі», «Основи туризмознавства».

Знання з правового регулювання туристичної діяльності полегшують засвоєння дисциплін: «Стандартизація, сертифікація туристичних послуг та ліцензування туристичної діяльності», «Організація туристичних подорожей», «Організація підприємницької діяльності в туризмі», «Організація ресторанного господарства», «Організація готельного господарства», «Організація екскурсійної діяльності», «Регіональна політика в сфері туризму».

Знання можуть бути використані для розробки туристичного продукту та при написанні кваліфікаційної роботи.

2.3. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на: опанування базового правового поняттєво-термінологічного апарату туристичної діяльності; набуття студентами теоретичних знань щодо основних категорій та понять правового регулювання туристичної діяльності; оволодіння практичними навичками щодо застосування юридичних інструментів здійснення туристичної діяльності; формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму;

2.4. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;
- знати основні положення нормативно-правових актів України, що регулюють розвиток туристичного бізнесу;
- знати особливості правового забезпечення туристичної діяльності за законодавством України;
- знати міжнародне правове регулювання туристичної діяльності;
- знати організаційно-правові вимоги щодо здійснення туристичної діяльності;
- знати правове регулювання безпеки туризму;
- розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

2.5. Компетентності здобувачів при вивченні навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти набуває наступних компетентностей:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;
- здатність працювати в міжнародному контексті;
- знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;
- вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми;
- розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

- здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу;
- здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;
- розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем;
- здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах;
- здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства;
- здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Тема лекційного заняття	Форма заняття	Літерат.	Годин (лекц/сем)	Вага оцінки	Форми контролю
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1					
Загальна характеристика правових засад туристичної діяльності					
Тема 1 Сучасна термінологія та поняттєвий апарат. Організаційні форми туризму	лекція, семінар	4, 11, 19, 20, 23	2/4	6	опитування на семінарі, реферат
Тема 2 Нормативно-правове забезпечення та регулювання туристичної діяльності в Україні. Значення підзаконних нормативно-правових актів у сфері правового регулювання туристичної діяльності в Україні.	лекція, семінар	1-8, 11, 12, 19, 20, 23	4/4	6	опитування на семінарі, реферат
Тема 3 Загальні питання правового регулювання туризму в світі. Правові відносини у сфері міжнародного туризму. Міждержавні відносини. Міжнародне публічне право.	лекція, семінар	3-8, 11, 19, 20	2/4	6	опитування на семінарі, реферат

Тема 4 Регулювання міжнародної туристичної діяльності. Історія створення ЮНВТО. Структура та керівні органи ЮНВТО. Основні напрями діяльності ЮНВТО. Співробітництво України з ЮНВТО.	лекція, семінар	3-8, 11, 19, 23	4/4	6	опитування на семінарі, реферат
Тема 5 Паспортні та візові формальності. Паспорт громадянина України для виїзду за кордон. Дипломатичний паспорт України. Службовий паспорт України. Біометричний паспорт громадянина України. Візові формальності. Нестандартні документи (паспорти). Спеціальний дозвіл – Віза.	лекція, семінар	3-8, 11, 19, 23	3/4	6	опитування на семінарі, реферат
Разом за змістовим модулем 1 (годин)	35		15/20	30	
Змістовий модуль 2					
Правове регулювання організації та здійснення туристичної діяльності					
1	2	3	4	5	6
Тема 6 Правові аспекти заснування та функціонування туристичних підприємств в Україні. Поняття та види підприємницької діяльності у сфері туризму.	лекція, семінар	1-3, 11, 19, 23	4/4	6	опитування на семінарі, реферат
Тема 7 Правові аспекти взаємодії туристичного підприємства з споживачами туристичних послуг	лекція, семінар	1-3, 9-20	2/4	6	опитування на семінарі, реферат
Тема 8 Державна реєстрація туристичного підприємства. Господарські товариства Установчим документом ТОВ	лекція, семінар	1-3, 11, 19, 20	4/4	6	опитування на семінарі, реферат
Тема 9 Особливості зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства. Специфіка укладання договорів з іноземним туристичним підприємством	лекція, семінар	5-8, 11, 19, 23	2/4	6	опитування на семінарі, реферат

Тема 10 Безпека туристичних подорожей та страхування. Забезпечення безпеки, захист прав, інтересів та майна туристів.	лекція, семінар	4, 11, 19, 20, 22, 23	3/4	6	опитування на семінарі, реферат
Разом за змістовим модулем 2 (годин)	35		15/20	30	
Усього годин	70		30/40	60	

4. Тематика семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організаційні форми туризму	4
2	Нормативно-правове забезпечення та регулювання туристичної діяльності в Україні	4
3	Загальні питання правового регулювання туризму в світі	4
4	Регулювання міжнародної туристичної діяльності	4
5	Паспортні та візові формальності	4
6	Поняття та види підприємницької діяльності у сфері туризму	4
7	Правові аспекти взаємодії туристичного підприємства з споживачами туристичних послуг	4
8	Державна реєстрація туристичного підприємства	4
9	Особливості зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства	4
10	Безпека туристичних подорожей та страхування	4
Всього		40

5. Самостійна робота студента

№ п/п	Тематика	Кількість годин
1	Туристична діяльність як об'єкт правового регулювання	10
2	Джерела правового регулювання туристичної діяльності	10
3	Нормативно-правова база туристичної діяльності в Україні	10
4	Підзаконні нормативно-правові акти як джерела правового регулювання туристичної діяльності в Україні.	10
5	Міжнародно-правові акти як джерела правового регулювання туристичної діяльності	10
6	Організація в'їзного, виїзного та внутрішнього туризму	10
7	Правове регулювання створення туристичних підприємств в Україні	10
8	Особливості правового регулювання окремих видів туризму	10
9	Правове регулювання зовнішньо-економічної діяльності у сфері туризму	10
10	Юридична відповідальність за порушення законодавства про туризм	10
	Разом	100

6. Політика дисципліни

6.1. Політика виставлення оцінок

Кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв. У випадку невиконання зазначених завдань, здобувач до заліку не допускається, пропущені заняття мають бути відпрацьовані (в усній чи письмовій формі).

6.2. Політика академічної доброчесності

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах норм академічної етики, академічної доброчесності, набуття студентами навичок якісного академічного письма з урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту ХДАК, Положення «Про систему запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури». Плагіат та інші форми порушення академічної доброчесності неприпустимі.

Норми академічної етики: дотримання субординації, дисциплінованість, чесність, повага, відповідальність.

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

- усне опитування;
- диспути;
- виступи здобувача на семінарах;
- обговорення;
- тестові завдання;
- підсумковий контроль.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100 бальною шкалою) з навчальної дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від ваги кожної складової залікового кредиту:

1. Виступи здобувача на семінарах – 30%.
2. Тестові завдання – 30%.
3. Підсумковий контроль – 40%.

Шкала оцінювання

За шкалою THEU	За шкалою ECTS	За національною шкалою (для заліку)
90-100	A (відмінно)	відмінно
85-89	B (добре)	добре
75-84	C (добре)	добре
65-74	D (задовільно)	задовільно
60-64	E (задовільно)	задовільно
35-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F (незадовільно)	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, матеріали навчально-методичного комплексу:

1. Конспект лекцій
2. Силабус
3. Бізнес-кейс
4. Плани семінарських занять
5. Завдання для підсумкового контролю

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 18, 19-20, 21-22. – С. 144.
4. Закон України «Про туризм» // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 31. – Ст. 241.
5. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
6. Закон України «Про міжнародні договори України» // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
7. Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України».
8. Порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2005 р. № 1251.

Основна література:

9. Галасюк С.С. Стандартизація, сертифікація туристичних послуг та ліцензування туристичної діяльності : [навч. посіб.] / С. С. Галасюк. – Одеса : Астропринт, 2011. – 234 с.
10. Кириченко Л. С. Стандартизація і сертифікація товарів та послуг / Л. С. Кириченко, А. А. Самойленко. – Харків: Вид-во «Ранок», 2008. – 240 с.
11. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності [текст] : навч. посіб. / Є. В. Козловський. – Київ : «Центр учбової літератури», 2015.–272 с.
12. Нормативно-правові акти України з питань туризму [Текст] : зб. законодавчих та нормативних актів / упоряд. М. І. Камлик. – Київ : Атіка, 2014. – 463 с.
13. Ліцензійні умови провадження туроператорської та турагентської діяльності: Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Міністерства культури і туризму України від 11 вересня 2007 р. // Офіційний вісник України. – 2007. – № 74.
14. Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності: Закон України від 10 квітня 2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 23.
15. Про стандартизацію: Закон України від 17 травня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 31.
16. Про страхування: Закон України від 10 квітня 2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 23.
17. Про запровадження ліцензії єдиного зразка для певних видів господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – № 47.
18. Про затвердження переліку органів ліцензування: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – № 46.
19. Поплавська Інна. Правове регулювання туристичної діяльності. Навчальне видання. Тернопіль; Вектор, 2016. 210 с.
20. Туристична діяльність: Нормативна база/ Упор. О.М. Роїна. – К.: КНТ, 2005. – 448 с.

Допоміжна література:

21. Агафонова Л. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів/ Людмила Агафонова, Ольга Агафонова,; Київський ун-т туризму, економіки і права. – Київ: Знання України, 2002. – 351 с.
22. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці: Книги. – XXI, 2003. – 300 с.
23. Кифяк В.Ф., Брижак П.М., Кифяк О.В. Правові аспекти діяльності підприємств сфери туризму. Чернівці: Зелена Буковина, 2004. –176 с.
- 24 Туристично-краєзнавчі дослідження: Збірник наук. Статей / Редкол.: О.О. Бейдик, В.О. Горбик, В.К. Євдокименко та ін.; Федерація профспілок України, Ін-т туризму. – Київ. – 2005. – Вип.6. – 2005. – 473 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1282-15>.
2. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
5. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
6. Сайт Всесвітньої ради з туризму та подорожей (WTTC)
<https://www.wttc.org/>
7. Сайт Всесвітньої туристичної організації <http://www.unwto.org/ru>